

מבוא ליחידת ההוראה: התמודדות העולים במעברות בעשור הראשון למדינת ישראל.

כתבו: עדנה כהן ואליסה זילברשטיין

רציונל היחידה

כל יהודי זכאי לעלות למדינת ישראל מתוקף חוק השבות. במגילת העצמאות נאמר: "מדינת ישראל תהא פתוחה לעליה יהודית ולקיבוץ גלויות". מתוקף התחייבות זו מתמודדת מדינת ישראל עם גלי עלייה גדולים מאז היווסדה. הצורך ליצור מקומות מגורים מידיים לגלי עלייה גדולים מאוד עם קום המדינה לאחר ששערי הארץ נפתחו יצרה אתגר גדול אצל ההנהגה. קרוב למיליון איש הגיעו לארץ בעשור הראשון להקמתה. זהו נתון שאין דוגמתו בין מדינות קולטות הגירה בעולם. הגידול העצום באוכלוסיית המדינה בפרק זמן קצר ושינוי היחס בין מספר העולים החדשים לוותיקים חייבו פתרונות מוסדיים מידיים. לוי אשכול ששימש אז כגזבר ומנהל מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית הגה תכנית חדשה אשר במסגרתה יוקמו ברחבי הארץ "שיכונים עולים" או "שכונות עולים" בסמוך ליישובים וותיקים. הכוונה הייתה לייסד צורת התיישבות זמנית שכונתה מאוחר יותר בשם "מעברה". הכוונה הייתה לפתור את בעיית המגורים ולאפשר תעסוקה ביישוב הוותיק הסמוך למקום מגוריהם. הקשיים של יושבי המעברות היו רבים-הפחונים דלפו בחורף ובקיץ החום היה בלתי נסבל. הצפיפות הייתה רבה ולא לכולם נמצאו פתרונות תעסוקה. גם מי שמצא עבודה לרוב לא השתכר סכום שהיה מספיק לפרנסת המשפחה. התסכול היה רב וגרם למשברי זהות ומשברים משפחתיים. ביחידה זו ביקשנו לבחון את יחס המדינה לעולים החדשים בעשור הראשון באמצעות בניית מעברות. נעסוק גם בעיצוב הזהות האישית החדשה של העולים שהתגבש בעקבות משבר הזהות. נחשוף את התלמידים לקשיי החיים עימם התמודדו העולים במעברות. היחידה חושפת את התלמידים לנושא באופן חווייתי דרך סיפורים אישיים מאותה התקופה מאתר הסיפורים הארצי של הקשר הרב דורי:

- [משער העליה לכפר חסידים / לבנה אלמליח](#)
- [החיים במעברות / ברוך עמירה](#)
- [הילדות והזיכרונות מהמעברה / עזרא כהן](#)

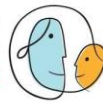
התלמידים נדרשים להפעיל מיומנויות של חשיבה גבוהה כגון: השוואה, ניתוח מקורות היסטוריים וספרותיים, אפיון דמות על פי מפתח זמרת".

התלמידים יפתחו מיומנויות עבודה בכלים דיגיטליים מגוונים המותאמים למאה ה-21- לוח עבודה שיתופי לעידוד שיתוף פעולה, יבנו ענן מילים מקוון לצורך סיעור מוחין למבוא לנושא ויבנו חידון קהות.

היחידה מיועדת לתלמידי כיתות ט'-י'. מכיוון שהנושא נוגע בתחומי דעת מגוונים, ניתן להשתמש ביחידה לשיעורי ספרות, היסטוריה, מגמת סוציולוגיה ותרבות ישראל.

יחידת הוראה בנושא: התמודדות העולים במעברות בעשור הראשון למדינת ישראל

פירוט המרכיבים	פירוט התכנון
 <p>תחום הדעת נושא היחידה</p> <p>ספרות, תרבות ישראל, סוציולוגיה</p>	
 <p>נושא בתכנית הלימודים</p> <p>מרקמי זהות - "אני" בין תרבויות, ישראל חברה הטרוגנית בעשור הראשון.</p>	
 <p>נושא היחידה</p> <ul style="list-style-type: none"> ביחידה זו נעסוק בגלי העלייה הגדולים בשנים הראשונות לקום המדינה והתמודדות הממסד עימם באמצעות בניית מעברות נעסוק גם במשבר של זהות העולים דרך חווית ההתמודדות עם קשיי החיים במעברות. 	
 <p>מפתחות היחידה</p> <p>עדנה כהן וואליסה זילברשטיין</p>	
 <p>שכבת גיל</p> <p>כיתות ט' - י'</p>	
 <p>משך היחידה</p> <p>שלושה שיעורים</p>	
 <p>רציונל למורה</p> <p>עיצוב הזהות האישית של העולים במעברות בעשור הראשון של מדינת ישראל.</p>	
 <p>רצף:</p> <p>מערך זה ישתלב בשיעורי ספרות-במסגרת לימוד הנושא "מרקמי זהות"</p>	
 <p>מטרות תוכן</p> <ul style="list-style-type: none"> התלמיד ילמד על גלי העלייה הגדולים בשנים הראשונות לקום המדינה והתמודדות הממסד עימם באמצעות בניית מעברות. התלמיד יכיר את חיי היומיום במעברה על קשייה השונים, אוכלוסיות מגוונות וכו'. התלמיד ייחשף לזיכרונות אישיים של יוצאי המעברות דרך מאגר הסיפורים של הקשר הרב דורי. התלמיד יערוך קישור בין הסיפורים לבין יצירות ספרותיות שנלמדו בכיתה בנושא משבר זהות של עולים. התלמיד ישווה בין קשיי העולים בתקופת קום המדינה לקשיי עולים בזמננו, כולל דוגמאות מחברים לכיתה, המשפחה או הקהילה. 	
 <p>מושגים</p> <p>מעברות, זהות, עדות, DDT, מיקום גיאוגרפי של המעברות, שער העלייה, מחנות עולים, בדונים, פחונים, "מבצע מעברות"</p>	
 <p>מיומנויות המאה ה-21</p> <ul style="list-style-type: none"> השוואה בין תרבויות, בין תקופות שונות של עליות. ניתוח שירים, קטעים ספרותיים בעבודה קבוצתית מעורבות בקהילה על ידי חיפוש סיפורי עליה במשפחה ובקהילה קטע מתוך הסרט "סלאח שבת" שמיעת שיר-"שער עליה" של חוה אלברשטיין. יישום הנושא -תכנון מיזם מעשי-כיצד נקל על עולים סביבנו את קשיי הקליטה-חבר בכיתה או בבית הספר, בשכונה או בקהילה. 	
 <p>מיומנויות תקשוב</p> <ul style="list-style-type: none"> KAHOOT מאגר סיפורים של בית התפוצות, ברשת האינטרנט מצגות, סרטים TAGXEDO PADLET גוגל מפות 	

<ul style="list-style-type: none"> לימוד קטעים ספרותיים בנושא זהות של עולים במסגרת שיעורי ספרות. רקע היסטורי על העשור הראשון של מדינת ישראל 	<p>ידע קודם נדרש</p>	
<p>שירים בנושא זהות הקשורים לתקופה ונלמדים בשיעורי ספרות בכיתות ט'-שיר קניה בדיזינגוף, כרטיס ביקור, נעילה, פרץ דרור בנאי, מחוסרי עבודה/אהרון זאב</p>	<p>חומרי למידה כתובים ומתוקשבים</p>	
<ul style="list-style-type: none"> משער העליה לכפר חסידים/לבנה אלמליח, החיים במעברות/ברוך עמירה הילדות והזיכרונות מהמעברה/עזרא כוהן, 	<p>סיפורים ממאגר סיפורי מורשת</p>	
<ul style="list-style-type: none"> מבצע מעברות בשנות ה-50 של צה"ל. 	<p>היענות לשונות</p>	
<ul style="list-style-type: none"> סיכום מידע בנושא גלי העלייה הגדולים בשנים הראשונות לקום המדינה ותנאי החיים במעברות. השוואה בין קשיי עליה אז והיום באמצעות כלי מתוקשב. מיזם חברתי בנושא קליטת עלייה. 	<p>תוצרי למידה</p>	
<p>חידון קהות כמבדק שיוכן על ידי התלמידים בהתבסס על הסיפורים ועל מושגים שנלמדו ביחידה.</p>	<p>מחוון הערכה</p>	<p>.</p>

מהלך שיעור מס' 1 - רקע היסטורי על המעברות

זמן דק'	תיאור הפעילות	מהלך ההוראה																																																																																					
10 דק'	<p>בשיעור זה נעסוק בגלי העלייה הגדולים בשנים הראשונות לקום המדינה והתמודדות הממסד עימם באמצעות בניית מעברות.</p> <p>פתיחה מתוקשבת-מה אומר לכם השם מעברה? הצעה לשימוש בענן מילים, אשר נוצר באמצעות הכלי Tagxedo - ענן מילים מקוון</p> <p>לאחר הסבר קצר על זמן-1952-1950 ומקום-בכל הארץ, נצפה במצגת התמונות של מארק נקסם-בוגר המעברה ונסה להוציא כמה שיותר מידע מהתמונות לגבי מאפייני המעברה. למשל: מצב משפחתי, תנאי מגורים, היגיינה, תעסוקה, נוף ועוד.</p> <p>מצגת תמונות על המעברה/מארק נקסם</p>	פתיחה																																																																																					
25 דק'	<p>רקע היסטורי - גלי עלייה גדולים מהקמת המדינה. בשנת '48 עלו לארץ 900,000 עולים! (מאירופה, צפון אפריקה ואמריקה). נתון כזה מחייב את המוסדות למצוא פתרון באופן מידי-הפנייה לטבלת נתוני כמות העולים.</p> <p>לפי מפקד שנערך בין תושבי הדיור הזמני - 1 בינואר 1953, מטעם האגף לסטטיסטיקה של מחלקת הקליטה של הסוכנות היהודית, היתה התפלגות העולים כדלקמן:</p> <table border="1" data-bbox="288 909 1099 1525"> <thead> <tr> <th>מס'</th> <th>ארץ מוצא</th> <th>משפחות</th> <th>% אחוזים</th> <th>נפשות</th> <th>% אחוזים</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>פולין</td> <td>3,030</td> <td>5</td> <td>8,205</td> <td>3.9</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>רומניה</td> <td>14,659</td> <td>24.3</td> <td>34,424</td> <td>16.3</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>ארצות אירופה אחרות</td> <td>1,695</td> <td>2.8</td> <td>4,337</td> <td>2.1</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>עיראק</td> <td>18,071</td> <td>30</td> <td>79,175</td> <td>37.5</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>פרס</td> <td>3,887</td> <td>6.5</td> <td>16,455</td> <td>7.8</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>תימן, עדן</td> <td>3,323</td> <td>5.5</td> <td>12,214</td> <td>5.8</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>ארצות אחרות באסיה</td> <td>2,172</td> <td>3.6</td> <td>7,421</td> <td>3.5</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>אלג'יר, מרוקו, תוניס</td> <td>3,778</td> <td>6.3</td> <td>12,745</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>לוב, טריפולי, טנג'יר</td> <td>4,319</td> <td>7.2</td> <td>17,463</td> <td>8.3</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>מצרים</td> <td>1,788</td> <td>3</td> <td>6,878</td> <td>3.3</td> </tr> <tr> <td>11</td> <td>צפון ודרום אמריקה</td> <td>24</td> <td>-</td> <td>54</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>12</td> <td>לא מוגדרים</td> <td>3,508</td> <td>5.8</td> <td>11,673</td> <td>5.5</td> </tr> <tr> <td></td> <td>סך הכל</td> <td>60,254 משפחות</td> <td>100%</td> <td>211,044</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>מתוך הטבלה הנ"ל עולה, שכשני-שלישים מתושבי המעברות, מחנות העולים ובתי העולים בסוף 1952 היו יוצאי ארצות האיסלאם.</p> <ul style="list-style-type: none"> מאילו יבשות הגיעו העולים? מאיזו ארץ הגיעו <u>רוב</u> העולים? <p>עד עכשיו השתכנו הבאים במחנות עולים-הסוכנות דאגה לכל מחסורם כולל פרנסה. תכנית אשכול יוצאת לדרך. (לוי אשכול אז גזבר ומנהל מחלקת ההתיישבות בסוכנות היהודית) בונים מעברות. הרעיון ביסודו יפה! -אבל בפועל המצב שונה מאוד!</p> <p>קישור למקור על תכנית אשכול -תכנית אשכול למעברות</p> <p>תיאור - המצב יצר קשיים רבים-שואלים את התלמידים - עם אילו קשיים לדעתכם נתקלו העולים? מגורים, תברואה, חשמל, מים, תחבורה, תחושה קשה של הזנחה והפליה עדתית. איזה קושי היה לדעתכם הקשה מכל? -דיון.</p> <p>ניתן להעשיר את הדיון בכיתה ע"י צפייה של 2 דק' בסרט של סאלח שבתי. איזה קושי בולט מאוד בסרט?</p> <p>סאלח שבתי מגיע למעברה</p>	מס'	ארץ מוצא	משפחות	% אחוזים	נפשות	% אחוזים	1	פולין	3,030	5	8,205	3.9	2	רומניה	14,659	24.3	34,424	16.3	3	ארצות אירופה אחרות	1,695	2.8	4,337	2.1	4	עיראק	18,071	30	79,175	37.5	5	פרס	3,887	6.5	16,455	7.8	6	תימן, עדן	3,323	5.5	12,214	5.8	7	ארצות אחרות באסיה	2,172	3.6	7,421	3.5	8	אלג'יר, מרוקו, תוניס	3,778	6.3	12,745	6	9	לוב, טריפולי, טנג'יר	4,319	7.2	17,463	8.3	10	מצרים	1,788	3	6,878	3.3	11	צפון ודרום אמריקה	24	-	54	-	12	לא מוגדרים	3,508	5.8	11,673	5.5		סך הכל	60,254 משפחות	100%	211,044	100%	גוף השיעור	
מס'	ארץ מוצא	משפחות	% אחוזים	נפשות	% אחוזים																																																																																		
1	פולין	3,030	5	8,205	3.9																																																																																		
2	רומניה	14,659	24.3	34,424	16.3																																																																																		
3	ארצות אירופה אחרות	1,695	2.8	4,337	2.1																																																																																		
4	עיראק	18,071	30	79,175	37.5																																																																																		
5	פרס	3,887	6.5	16,455	7.8																																																																																		
6	תימן, עדן	3,323	5.5	12,214	5.8																																																																																		
7	ארצות אחרות באסיה	2,172	3.6	7,421	3.5																																																																																		
8	אלג'יר, מרוקו, תוניס	3,778	6.3	12,745	6																																																																																		
9	לוב, טריפולי, טנג'יר	4,319	7.2	17,463	8.3																																																																																		
10	מצרים	1,788	3	6,878	3.3																																																																																		
11	צפון ודרום אמריקה	24	-	54	-																																																																																		
12	לא מוגדרים	3,508	5.8	11,673	5.5																																																																																		
	סך הכל	60,254 משפחות	100%	211,044	100%																																																																																		

	<p>בתוך כל התחושות והמצב הקשה היו גם חוויות שזכורות לחלק מהעולים כחיוביות - נסו לשער מהם הדברים שיכולים להיזכר כטובים? מפגש עם משחקי ילדות שונים, וגם אהבה בשפות שונות. שיר של יוסי אלפי/אהבה בשער העלייה מתוך האתר נוסטלגיה און ליין: אהבה בשער העלייה / יוסי אלפי</p>		
10 דק'	<p>לאחר שלמדנו על הרקע ההיסטורי ובחנו את קשיי היום יום, נסכם ונגיד שהמעברה כשמה כן היא - תחנת מעבר-פתרון זמני לדיור העולים בעשור הראשון למדינה. אך היא לא נתנה את הפתרון הראוי לגלי העולים שהגיעו לארץ והזמני הפך לעיתים לפתרון קבוע אפילו של 20 שנה! הייחודיות של תקופת המעברות שגרמה לכניסתה לדפי ההיסטוריה היא הרצון הגדול של המוסדות לתת מענה ולעזור מול השבר הגדול של העולים בגלל שבפועל הדברים התנהלו כמחדל, ובחוסר רגישות. למדנו את המושג "מעברות" לפי זמרת"י (האותיות מודגשות במהלך השיעור) • מה אתם הייתם עושים לו הייתם בראש מוסדות המדינה?</p>	סיכום	
	<p>צפייה במצגת והוצאת מידע מתמונות. ניתוח מקורות היסטוריים וטבלת נתונים על מספר העולים</p>	יישוב	
	<p>עבודה פרטנית עם דף העבודה של המקורות וגם דיונים קבוצתיים במליאת הכיתה.</p>	עבודה פרטנית / קבוצתית	
	<p>• צה"ל והמעברות. "מבצע מעברות" של צה"ל בשנת 1950</p>	העשרה	
	<p>נשאל את התלמידים: מה התחדש להם על העשור הראשון של המדינה? מה השאיר עליהם רושם מיוחד? איזה סיפור נגע ללבם?</p>	סיכום ורפלקציה	
	<p>כניסה למאגר הארצי של הסיפורים של הקשר הרב דורי</p>	שיעורי בית	

מהלך שיעור מס' 2 - גיבוש זהות אישית בחיי המעברה

זמן 	תיאור הפעילות	מהלך ההוראה	
10 דקות	<p>בשיעור זה נדון בנושא הזהות האישית שהתגבשה תוך כדי החיים במעברה. תרגיל פתיחה: נבקש מכל התלמידים לכתוב את "תעודת זהות" שלהם - מה מרכיב את הזהות שלהם. נאפשר למספר תלמידים שירצו לשתף במה שכתבו ונבנה יחד את מרכיבי הזהות האישית. כעת נזכיר לתלמידים את הנלמד בשיעור הקודם על העולים ומשבר הזהות שחוו לאחר העלייה לארץ ותנאי החיים הקשים שחוו במעברות.</p>	פתיחה	
25 דקות	<p>לפני שנדון במשבר הזהות, נעמיק קצת יותר בקשיי החיים במעברה. בשיעור זה נתמקד במקורות ספרותיים: שיר כתוב, שיר לשמיעה וסיפור. התלמידים יקשיבו לשיר שרליה של חוה אלברשטיין ויכתבו מה מוסיף להם השיר על מה שקראו בסיפורים. (נסביר כי שרליה הוא שיבוש של העולים לשמו של המחנה/מעברה - שער עליה)</p> <p><u>שרליה וסיפור של חוה אלברשטיין כילדה עולה כולל מצגת תמונות</u></p> <p>לאחר מכן יקראו את הסיפור על הקאובי של הרב חיים סבתו הלקוח מתוך הספר "בואי הרוח" ויכתבו איזה פער תרבותי עולה מהסיפור ובאילו קשיים נתקל הנער.</p> <p><u>סיפור על הקאובי / הרב חיים סבתו</u></p> <p>התלמידים יקראו את השיר "כרטיס ביקור" של יואב חייק וינסו ויכתבו מהם מאפייני התרבות של הדובר בשיר ומהי תחושתו במקום ובזמן בו הוא נמצא.</p> <p>התלמידים יאתרו את המקומות "שער עליה" ובית מזיל באמצעות קריאה ברשת ובעיון במפה. מכיוון שיש עומס מקורות בשיעור ניתן לעבוד בשלוש קבוצות כשכל קבוצה נחשפת למקור אחד בלבד (שיר של חוה אלברשטיין, סיפור ושיר של יואב חייק).</p>	גוף השיעור	
5 דקות	<p>בסיכום השיעור נבקש מהתלמידים להתייחס לשלושת הדברים הבאים: עובדה שהתחדשה לי על הנושא, רגש שעלה בי ותובנה=מסר שאני לוקח איתי לחיים מהלימוד בכיתה. בסיכום יתייחסו התלמידים גם לחוויות האישיות שהופיעו בסיפורים מהמאגר וכן בסיפור של הרב חיים סבתו ובשיר שרליה. את תגובותיהם יעלו התלמידים על גבי פתקיות ב <u>לוח עבודה שיתופי מקוון</u> (padlet)</p>	סיכום	
	איתור מקומות במפות, חיפוש סיפורים נוספים במאגר הסיפורים.	יישוב	
	קריאת הסיפורים ותשובות לשאלות עליהם.	עבודה פרטנית	
	חיפוש סיפורים נוספים במאגר הסיפורים. השוואה בין הסיפור של עזרא כהן על החטיפה לבין סיפורים על חטיפת ילדי תימן.	העשרה	
5 דקות	<ul style="list-style-type: none"> נתבונן מהם מרכיבי הזהות שהילדים כתבו על עצמם בתחילת השיעור נשאל עם אלו מהמרכיבים התמודדו עולי המעברות? מה גרם להם למשבר זהות? ומתוך המשבר כיצד נוצרה הזהות החדשה? נסכם שכל גל עלייה מתמודד עם שאלות לגבי הזהות שאתה הוא בא ועם 'יצירת הזהות החדשה בא'. אצל עולי המעברות היה שבר גדול, מוסדות המדינה למדו עם השנים כיצד להכיל את השוני התרבותי, לתת לו מקום ובכך להעשיר את הפסיפס של החברה הישראלית. נבקש את תחושותיהם של התלמידים מהסיפורים שקראו-עם מה הזדהו במיוחד, אלו רגשות ומחשבות התעוררו בהם במהלך קריאת הדברים ומהם המסרים שהם לוקחים לחיים. 	סיכום ורפלקציה	
	להיכנס למאגר הסיפורים הארצי של הקשר הרב דורי ולחפש סיפורים על המעברות בהקשרים שונים.	שיעורי בית	

מהלך שיעור מס' 3 - היכרות עם מאגר הסיפורים בנושא המעברות

זמן 	תיאור הפעילות	מהלך ההוראה	
10 דקות	<p>נשמיע לתלמידים את השיר "ילדות נשכחת". נשאל אותם כיצד לדעתם קשור השיר למה שנעשה בשיעור זה.</p> <p>ילדות נשכחת – יהודית רביץ וקרן פלס</p> <p>עד עכשיו עסקנו בנושא המעברות ברקע ההיסטורי ובקשיי היומיום דרך הפן הספרותי. בשיעור זה נתוודע אל ההיסטוריה הלא כתובה בספרים, אל החוויות האישיות של ילדי המעברה כפי שסופרו על ידם בבגרותם. נתמקד בשני סיפורים.</p>	פתיחה	
	<p>הכרות עם מאגר הסיפורים - פעילות מתוקשבת עם דף הנחיה.</p> <p>מערך הכרות עם מאגר הסיפורים</p> <p>קריאת הסיפורים:</p> <ul style="list-style-type: none"> משער העלייה לכפר חסידים / לבנה אלמליח החיים במעברות / ברוך עמירה הילדות והזיכרונות מהמעברה / עזרא כהן <p>התלמידים יתבקשו לכתוב עם אלו קשיים התמודדו הילדים במעברה ומה נראה בעיניהם הקשה ביותר, לאחר מכן יערכו השוואה בין תנאי הקיום שלהם היום לאלו של הילדים במעברה עם חלוקה לתחומי חיים. למשל: התחום הדתי, התחום הכלכלי, הפיזי והחברתי.</p> <p>הכנת דף פעילות כיתתי על הסיפורים בהתבסס על הידע שנלמד כבר בשיעורים הקודמים.</p> <p>המשימה - כל זוג בוחר סיפור וכותב שתי שאלות עליו ב google docs</p> <p>התוצר הסופי הוא פרי יצירתם של הילדים המהווה סיכום לכל הנושא.</p>	גוף השיעור	
	התלמידים יציגו את ההשוואה שעשו בין אז והיום.	סיום	
	<ul style="list-style-type: none"> התלמידים יתכננו מיזם חברתי בנושא קליטת עלייה. <p>יעלו רעיונות כדוגמת פעילות העשרה/חברה באולפן עולים או במרכז קליטה הקרוב לביתם ועוד כיד הדמיון הטובה עליהם.</p>	יישוב	
	קריאת הסיפורים, הכנה של דף שאלות	עבודה פרטנית	
	התלמידים יאמרו מה לקחו לחייהם מהשוואה בין חיי העולים לחייהם כיום. אלו כלים להתמודדות עם קשיי חיים קיבלו מעיון בסיפורים השונים.	סיכום ורפלקציה	